

Fóia enciclopedica si beletristica cu ilustratiuni.

PEST'A

5|17

apr.

1866.

Ese in fie-care luna de trei ori adeca in 5. 15. si 25. dupa c. v. continendu doue cóle.

Pretulu pentru Austria

pe Apr.—Sept. 4 fl. —
pe Opt.—Jun. 6 fl. — cr.

Pentru Romania

pe Jan.—Jun. unu galbenn.

Nr.

10.

Cancelari'a redactiunii

Strat'a lui Leopoldu Nr. 18.

unde sunt a se adresá manuscriptele si banii de prenumeratiune.

Epistolele nefrancate nu se primescu si opurile anonime nu se publica.

II

curso

anuala.

IOSIFU HODOSIU.

Daca si natiunile cele mai libere si mai culte inca se bucura si glorifica pe acei fii ai lor, cari cu anima resoluta se lupta pentru libertate, si cu mintea inalta conferescu la edificiulu de chiamare domnedieésca alu luminei eterne: apoi atunci cu atâtu mai santa detoria este a nóstra a romanilor, pe cari negrele tempestâti ale trecutului ne-au tiennutu in amortire spirituala, rapindu-ni poterile materiale, avem detorintia dícemu, a ni dá tributulu de recunoscintia la acei rari lucéferi, cari ca rari nantes in gurgite vasto, rari aparu pe ingratalu orizonu alu luptelor

Iosifu Hodosiu.

nóstre politice, si pe spinós'a cariera a studiilor mai inalte.

Astfelu e barbatulu alu carui portretu decorédia asta di fruntea fóiei nóstre; si anevoie credemu, câ in momintele de fatia amu fi potutu face cetitorilor nostri mai mare placere, decâtu a impartsí portretulu acestui barbatu, a carui portare recenta in diet'a din Pesta a aflatu placerea si aprobarea tuturor romanilor. Modestia personificata, anima resoluta, voia tare, minte chiara, studiu inaltu, sentimentu nobilu, cultura adevratu europeana: tóte le gasimu in Hodosiu; unic'a pasiune ce o are e: amorulu de patria; si

apoi acelu reu-bunu inca-lu are, că tace si face. Adeveratu caracteru romanescu!

D. *Iosifu Hodosiu* fu nascutu la 20 opt. 1829. în Bandu in Transilvania din parinti de stare materiala nu pré considerabila. Tatalu seu *Vasiliu Hodosiu* a fostu preotu; mama-sa *Teodora Tell* a fostu feta de tieranu (iobagiu.) In etate de siepte ani parintii l'au dusu la scóla in *Muresiu-Osiorheiu*; aici a absolvitu scólele normale si gimnasiale dupa sistem'a de atunci. Scólele in cari invetiá tenerulu *Hodosiu* erau unguresci, si densulu inca atunci suspiná dorulu de a invetiá in scóle romanesci. De multe ori dîcea: „Dómne! dar romani nu sunt pe pamentu!” Asiá parintii lui, cari inca pe atunci voiau si-lu indemnau sê se faca preotu (singur'a mangaiare pe acelu tempu pentru romanii ce invetiau la scóle,) n'au potutu calcá voi'a celui mai micu fiu alu lor, si l'au dusu la *Blasiu*; aici s'a implinitu dorulu tēnerului nostru de a invetiá in scóla romanésca si a invetiatu studiele filosofice in liceulu episcopescu de acolo. Celu d'antâiu profesoru romanu i-a fostu nemoritoriulu *Barnuti*, de la care a invetiatu filosofi'a in limb'a romanésca. Procesulu memorabilu între cleru si episcopulu *Lemény* a avutu rezultatu nefavorabilu si nedreptu pentru profesorii lui *Hodosiu*, si elu inca participandu la acelu procesu a parasitu *Blasiulu* dimpreuna cu profesorii sei. La 1845. lu-vedemu pe *Hodosiu* in liceulu din *Clusiu*; aici a absolvitu sciintiele juridice, si le-a absolvitu chiaru in anulu memorabile de 1848. Precum in scólele de josu asié si in cele de susu *Hodosiu* a fostu in locul celu d'antâiu între conscolarii sei. Profesorii lu-iubeau pretotindene, éra conscolarii se portau catra elu cu unu deosebitu respectu.

Tēneru, cu anima ardenta, cu insufletire ce uita tóte suferintiele si sfarma dorerile tóte — *Hodosiu* la a. 1848 s'a luptatu pentru independintia tierci sale si pentru marele principiu de natiunalitate. Aceste principii prochiamate de intregu poporulu romanu in grandiosulu congresu natiunalu din campulu libertátii la *Blasiu* — nu le-a parasitu *Hodosiu* neci odata; si pretotindene unde ne intalnimu cu elu, mai alesu in artiellii sei politici, ne intalnimu si cu acele principii de adeveratu patriotismu si curata natiunalitate. Luandu parte activa la resbelu ca vice-prefectu, dupa ce *Bem* a cuprinsu mai tota tēr'a, s'a retrasu in *Bucovina* si de acolo a trecut in *Moldova*, unde l'au prinsu muscalii, dar dupa arestu de trei dile éra l'au eliberatu; a siedintu apoi in *Bucuresci* pana la finitulu revolutiunei.

Dupa finitulu revolutiunei, *Hodosiu* pe langa totu amorulu seu de patria, n'a voitu a mai remané in patria; si pentru perfectiunarea sa in sciintiele de dreptu, dar cu bland'a invoire a betranilor sei parinti, s'a dusu la *Viena* si in tómn'a anului 1849 s'a inscrisu la facultatea juridica in universitatea de acolo. Ce jocu alu sórtei! discipululu de odinioára alu lui *Barnuti*, aici se afla conscolariu cu marele filosofu alu romanilor! Aici a invetiatu limb'a germana. Pe langa studiulu de dreptu, a invetiatu si limb'a francésca si cea italiana. Nu scimu, din predilectiune pentru limb'a italiana, din consimtiu fratiescu catra italieni, séu din voi'a de a vedé chiaru si metodulu de invetiamentu la alte universitâti — *Hodosiu* la a. 1852 se duce in *Padua* si se inscrie la facultatea juridica de la universitatea de acolo. Aici cu studiele juridice, de mai nainte, cu studiele facute acolo — a facutu rigorósele juridice si la 10 januariu 1854 si-a capetatu diplom'a de doctor in drepturi. Insemnámu că totu aici si totu in acea di s'a promovatu la demnitatea de doctor in drepturi si *A. Papiu Ilarianu*, veru primariu cu *Iosifu Hodosiu*.

Pana éra *Hodosiu* in *Padua*, si abiá cu doue lune înainte de a si capetá diplom'a de doctor in drepturi, i-au moritu ambii parinti, — cari sub totu decursulu invetiarei sale la scóle mai numai singuri l'au sustienutu si i-au datu ajutoriulu materialu — si asié de la 1849 de cum s'a despartitu de parinti, nu i-a mai vedutu mai multu. In vér'a anului 1854 *Hodosiu* s'a întorsu a casa, pentru ca sê ude cu o lacrima mormintele parintilor cari l'au crescutu . . .

Elu si-alese carier'a de avocat, ca una care o credea de cea mai independenta, si pe langa greutatile ce i le-a pusu beamterii de pe acelu tempu, totusi in urma si abiá la an. 1860. *Hodosiu* a facutu censur'a de avocat in *Sabiiu*. Dar carier'a sa advocatuala putínu a tēnutu. La a. 1861 dupa multa rogare a unor amici ai sei, si chiar peste voi'a sa, a primitu postulu de antâiulu vice-comite alu comitatului *Zarandu*, la care postu este alesu constitutiunalminte cu voia a toti alegatorii din comitatu. Acestu postu lu-tiene si-acum, si comitatulu *Zarandului* are de a multiamá multe alesului seu, parte pentru memorabil'a adresa ce a facutu la a. 1861 in contra anesarei, parte pentru infintierea gimnasiului romanu de acolo, si atâte alte fapte pentru inaintarea materiala si spirituala a locuitorilor din acelu comitatu.

La a. 1863 cerculu de alegere alu Campernilor, comitatulu *Albei* de josu in *Transilvania*

a alesu pe Hodosiu de deputatu la diet'a de atunci din Sabiiu, — dar unele cause si impedecaminte secrete ale regiunilor mai inalte n'au iertatu lui Hodosiu sê pota calcá peste pragulu usiei de la sal'a otelului „Imperatulul romanilor“ din Sabiiu.

Hodosiu acum ca juristu a scrisu mai multi articli politici in diurnalele romane. Articli lui au esitu parte fara subsemnare de nume; parte sub numele de „Castore Gemenulu“ sêu numai „Gemenulu;“ nume ce-lu porta cu dreptu cuventu, pentru cá insu-si este gemenu, fiind nascutu de odata cu fratele seu Zacheiu, care inse a moritu la a. 1848 ca absolutu juristu. Din scrierile politice ale lui Hodosiu merita a se numí „Resunetulu din muntii apuseni ai Transilvaniei“ esitu in „Revist'a Carpatilor“ si in „Fói'a pentru minte“ etc. la a. 1861; éra din scrierile lui scientifice amintimu „Principiele dreptului naturei“ si „Istori'a dreptului romanu“ esíte ca fragminte asemene in „Fóia.“ Ni se pare, si presupunemu cu totu dreptulu, cá dlu Hodosiu are si alte scrieri, cari ar fi bine sê le publice.

La a. 1857. d. Hodosiu a fostu chiamatu de ministeriulu din Jasi de profesoru la facultatea juridica de acolo; turburârile inse ce se escasera chiar atunci intre corpulu prefesorilor, l'au retienutu si n'a primitu a merge la Jasi.

Totu la 1857 in 3 noemvre d. Hodosiu s'a casatoritu, luandu de socia pe incantatórea domnióora Ana Balintu, unic'a flica a protopopului Simeonu Balintu, nume asemene de insemnatare istorica. Casatori'a fericita i este binecuventata cu patru fetiori si o fetitia.

La diet'a de acum din Pesta l'a alesu cerculu de alegere Bradu, comitatulu Zarandu, cu unanimitate si cu cea mai achiamanta cordialitate intre romani si unguri. Portarea lui in dieta o scimu si o apretiuimu cu totii. Nu-i poftimu alta, decâtu a merge pe calea de pana acuma, — pe asta cale totdeauna se va intalni cu opiniunea publica a romanilor, cari neci odata nulu vom parasí, ei va aflá si ajutoriulu nostru spiritualu si gratulârile, de cari publicâmu astadi doue in foi'a nóstra.

Ducele Franciscu din Lotaringia si Petru Bagiu, capitanu de lotri.

(Balada istorica.)

Dedicata Ilustr. Sale Dluí cons. de curte Demetriu Moldovanu.

I.

Orsiova-e cuprinsa de ostiri barbare,
Ce prin pîngarire groza reslatiescu,
Pe-ale sale uliti steaguri ianiceare

Falfaescu in prejm'a crucii ce-o gonescu;
Ér' colo pe malulu Timesiului este
Asediatu cu óstea ducele Franciscu,
Spre resboiu se gata, planuri-si croesce
Ca sê biruiésca-alu lunei semidiscu.
Si-afundatu in ganduri multu precumpenite
Intr'o di conchiama oficirii sei
Ca sê cerceteze puntele 'ntarite,
Care-su pentru lupta radiemu si temeiu.
Astfeliu se pornesce-o ceta numerósa
Catra munti de codri verdi acoperiti,
Se resfira 'n linii prin desimi umbróse,
Prin potici si pesceri negre respanditi.
Ambla tóta diua, calca dealu si vale
Cérca de-amaruntulu si din firu in pèru,
Sórele 'n cadere noptii face cale
Ale dílei radie linu disparu si pieru;
Si de ici de colo, de prin departare
Curge-oficerimea la semnalulu datu,
Éta cá se nasce sgomotu si 'ntrebare
Intre capitanii, ce s'au adunatu:
„Unde-su ducii nostri? unde-su dati de scire!
„Hei! Franciscu si Carolu, amendoi lipsescu!“

Cornulu repetiesce tempulu de pornire,
Inse comandantii nu se mai ivescu;
Câ-ci se despartira, vedi, pe nesemfíte
De poterca 'ntréga, de urmasii loru.
Mesura de-alungulu vâile 'ncalcite,
Mesura de-a latulu sinulu muntiloru.
Dar ce vedu in urma? ce li se aréta?
Sgomotu larma, strigatu, glasu hohoitoriu!
Chipuri totu straine de-o grozava glota
Pologita lang' unu focu vélvatoriu.
Asta este nene, taber'a lotróscu
A lui Petru Bagiu hotiomanu vestitu,
Ce colinda codrii, ca sê jafuiésca,
Fric'a respandesce numele-i cumplitu.
Elu din toti consotii se deosebesce,
Câ-ci mai scumpe arme pórtá de catu ei;
Are glasu poternicu, care candu vorbesce,
Sunetu-i strapune 'n clocotu munti si vâi.
Ochii sei cei ageri repedi la privire
Vérsa 'n fatia semnulu sufletului raru;
Nalt'a sa statura, aprig'a sa fire
Intr'unescu in sine vitegesculu daru. —
Deci Franciscu pe 'nctulu lui Carolu sioptesce;

„Hei! curaju mâi frate, s'au ne nimicescu.“
Capitanulu Bagiu, cumu mi ti-i semtiesce,
Inim'a-i salteza 'n pieptulu haiducescu.
Fulgera comand'a, lotri-su in picióre,
Pred'a 'ntempinéza 'n huetu fiorosu;
Bagiu poruncesce prin o vorba tare
Sê pastreze pace cirdulu sgomotosu.
Singuru inse face cati-va pasi nainte,
Catra ducii carii stau in locu uimiti;

Si cu apesare astfelu de cuvinte
Indreptéza catra ducii rataciti :

„Cine sunteti? spuneti! ce voiti pe aice?
„Pote cét'a nostra voi ne-o urmariti?“
Ducii de 'ntemplare nu-lu pricepu ce dîce,
Nu sciu romanesece, stau inmarmuriti.

Catra duci-atunce trei haidâi s'avena,
(De si Bagiu pace li-a fostu poruncitu)
Duciloru prin haine ghearele-si implenta,
Si de arme-i préda, câtu ai fi clipitu.
Lui Franciscu mantéu'a i se desvalesce,
Si astfelu pe pieptu-i ordinu instelatu
I vedesce rangulu naltu, ce-lu stapanesce,
Ca carmaciu de trupe, cavaleriu de statu.
Capitanulu Bagiu éra-si li demanda
Linisce si pace la supusi de locu,
Ér' Franciscu se 'ndrépta prin vorbire blanda
Catra band'a 'ntréga ce-lu priviá cu focu :

„De precepe cumu-va unulu, ori si care,
„Dintre voi o limba, ce si noi o scimu,
„Sê ni fac' acela 'n graba 'n sciintiare,
„Ca s'avemu lesnire, sê ne convorbimu.“

Multi din lotri-areta prin a loru vorbire,
Cumu-câ latinesce, spre mirare, sciu,
Deci Franciscu acum'a si-mai vine 'n fire,
Si raspunde astfelu respicatu si viu :

„Eu suntu generalulu osteloru din tiéra.
„Cesta-e alu meu frate, si consotiulu meu ;
„Adi de demanétia pana catra séra
„Cercetatu-amu codrii, dar' ni merse reu ;
„Câ-ci ne despartîramu de urmasia turma,
„De oficerime noi ne-amu deslipitu.
„Nu ni jace'n cugetu, sê vi dâmu de urma,
„Prin templare numai ve v'amu intelnitu.
„Scopulu nostru este sê gonimu turcimea,
„Ce-au trecutu hotarulu si v'au innecatu,
„Sê scapâmu de litfe crucea, crescinimea,
„Ce-su amenintiate de-unu paganu spurcatu !
„Faceti dar' unu bine! spuneti-ni-o cale
„Sê esîmu din codri indreptati de voi ;
„Si spre resplatire veti primí parale
„Si ori ce veti cere vi vomu face noi!“

Petru Bagiu dîce : „Implini-vomu tôte,
„Cumu vi stâ 'n dorintia, duci prea straluciti !
„De ni dati cuventulu, cumu-câ 'n libertate,
„Ne-ti lasá sê mergemu noi ne osenditi !
„Catu-e pentru plata, dani-ti, ce vi place,
„Vi lasâmu in voe, nu vi punemu pretiu ;
„Câ-ci o terguire nu se cade-a face
„Cu barbati de arme si de rangú maretiu !
„Scie Petru Bagiu, cui sê-i hotarésca,
„Candu i se vîjesce pretiulu anumitu,
„Si cu cine n'are sê se terguiésca,
„Candu cuventulu este pretiu nepretiuitu.

Ducii de 'mpreuna se 'nvoiescu cu-aceste,

Prin loviri de mana vorb'a-si intarescu.
Éca trup'a 'ntréga iute se gatesce,
Acaretu, bagaja 'n unghiuri se 'ndosescu.
Cu, faclii aprinse fie-care 'n mana
Forma dóue síre — ducii intre ei —
Bagiu comandéza, toti-i stau a mana,
Glasulu i-lu urméza toti haiducii sei.

II.

Dara Petru Bagiu n'a bagatu de séma,
Câ facuse tergulu fara sóti'a sa. —
Éta câ s'aude-unu sunetu de arama,
Unu boteiu de ómeni prinde-a s'aretá.
Asta-e alta céta, care trierasa
Hojm'a dî si nópte codrii din Banatu,
Si pradendu latiesce frica, téma, gróza
Prin caletorime anii ne'ncetatu.
O fintia 'nalta, sdravena si tare,
Dupa chipu muiere, firea-i de barbatu ;
Inarmata dela capu pana 'n picióre,
Pórta cârm'a cetei munti 'n lungu si 'n latu.
Asta-i mâi fratica-a Bagiuului sotie,
Ce de-unu tempu in cóce si l'a paresitu ;
Singura direge furturi si lotrie,
Intrecandu pe sotiu-si — lucru ne-auditu — !
Renza de leóica, sufletu de satana,
Anima de sierpe are 'n pieptu-si ea.
Singuru Bagiu intra 'n lupta multu avana,
Candu i se ivesce de naintea sa ;
Nu precepe 'n graba cumu s'o 'ntempineze,
Fric'a-i desceptéza chipulu urieasiu,
Dar' semtírea-i dîce sê se 'mbarbateze,
Si curagiú sê 'nsufle la ai soi urmasi.
Câ-ci capitanés'a, vulpe prefacuta
Fu ascuns'apróape 'n pól'a codrului
Si din pînda-i fuse bine cunoscuta
Cumu decursa tóta fapt'a Bagiuului.

C'o rostire aspra, aspra si-ascutíta
Cium'a se 'ndreptéza spre barbatulu seu :
„Ce faci tu netóie? ce-ti esi din sarita ?
„Te-ai scapatu de minte prostu si natareu ?
„Daca nu esci vrednicu de acésta prada,
„Aide! dá-mi-o mie! ori sê ne 'nsotîmu !
„Turciloru sê-i ducemu noi si voi gramada,
„Éra cu dobend'a sê ne impartîmu !
„Câ-ci mai mare plata turci-oru sê ne dee,
„Decátu invoial'a, care-ati inchieatu.
„De nu faci acésta, Naib'a sê te iee !
„Capu-ti crepu in dóue, dracu impieliatu!“
Bagiu inse astfelu mi ti-o prospetéza :
„Nu strigá naluca, nu strigá, ci, taci !
„Tieneti gur'a larga si ti-o alinéza,
„Câ-'oiu sê scotu din tine doisprediece draci !
„Afla 'ntâiu mai bine, câ mi-amu datu cuventulu,
„Care Bagiu inca nu si-l'a calcatu !

Turin. (Vedi pagin'a. 118.)

Florentia. (Vedi pagin'a. 118.)

„Câtu va mai atinge-alu meu picioru pamentulu
 „Ce-amu vorbitu odăta-e vecinicu, ne schimbatu!
 „Cestoru domni in mana pusu-amu chizesiê
 „Singurulu meu nume si estinti'a mea,
 „Sê-i petrecu cu cinste si cu omenie,
 „Asta-mi fu cuventulu, astfeliu voiu urmâ!
 „Noi de adi in colo nu scimu de lotrie,
 „Martoru sê ni fie insusi Domnedieu!
 „Inzedaru ti latra lerva ta 'n pustie,
 „Cauta-ti de nevoe! s'au canta-ti-voiu eu;“

Dup' aceste vorbe duci-lu strengu de mana,
 Dandu-i prin acêsta semnu multiamitoriu,
 Dar muierea 'n pace nu vrê sê remana,
 Ci-i trasescu in gura dintii scârsinatori;
 Geme de manie, scuipa, si pufiesce,
 Un pistolu apuca si tientesce dreptu.

„Sê-mi dai prinsii 'n data! vedi, te socotesce!
 „Sêu de nu, pistolulu ti-lu descarcu in pieptu!“

Bagiu n'o asculta 'n orb'a ei turbare.
 Ci de locu comanda trup'a la pornitu.
 Êr' muierea tîpa, si cu 'nflacarare
 Trage, dar pe nime nu l'a nimeritu;
 Deci cu-amaraciune sabiea din teaca
 Scôte, se repede iute spre barbatu;
 Bagi-o santa palma, palmulitia-i tôca,
 Câtu cu-o lovitura mi ti-o-a si culcatu.
 Bandele 'ntre sine reu se 'ncaiereaza,
 Lupt'a se incinge grósnicu, intre hoti,
 Palusie-ascutîte se incrucisiéza,
 Siuera prin aeru sâbii de trei coti.
 Din mijloculu luptei Bagiu lu se smîncesce,
 Câtu ai bate 'n palme repide, 'nfocatu,
 La Franciscu s'arunca si mi ti-lu rapesce,
 Apucandu-'lu iute 'n bratiu-si de barbatu;
 Êra la comand'a Bagiu lu rostita
 Altu haidau din trupa pe Carolu lu ié,
 Si din frementarea crunta otierîta
 Drumu-si facu c'o mana, manulitia grea.
 Astfeliu scapa ducii dintr'a mortii gheara
 Prin virtutea rara-a lotrului vestitu;
 Câte-va minute se mai strecurara
 Si-alui Petru banda 'n urma li-a sositu.
 In batai'a cruda ea fu 'nvingatóre,
 Respingandu cu totulu pre vrajmasii sei,
 Că-ci aveau hangere lungi si taietóre,
 Bratie uriésie anime de smei.

III.

Toti cu 'nvoiosiare se imbratiesiéza,
 Si facandu-si cruce éra se pornescu;
 Tempu de dóue dîle campii colindéza,
 Tempu de dóue dîle nu se mai oprescu;
 Dar' in diua' trei'a in apropiare
 Tabar'a ostésca li s'aréta loru,
 Bagiu comandezu trupeî incetare,

Acole s'alina cîrdulu caletoriu;
 Si pe-unu coltiu de stanca, jocu de vijelie,
 Stâ Franciscu si dice'n tonu patrundietoriu:
 „Multiamita vóue, fi de barbatie
 „Ce v'ati facutu nume 'n veci nemuritoriu!
 „Scosu-ni-ati voi nóue viéti'a din perire,
 „Deci prin viéti'a nóstra sê ve mentuiti!
 „Liberi fiti de asta-di! si spre respaltire
 „Auru câtu vi place dela noi primiti!
 „Nu vi-e data vóue viétia pingarita
 „Sê portati prin codri intr'alu noptii sinu,
 „Candu ve chiama tiér'a de pagani sdrobotita
 „Prin virtutea vóstra s'o scapati de chinu!
 „Éca arme scumpe, cai de calaria
 „Stau, sê vi alegeti, noi vi-i daruimu;
 „Si de-aveti vointia, aideti in campia
 „Sê lovimu vrajmasii si sê-i biruimu!
 „Capitanu alu vostru Bagiu sê remana,
 „Subu a sa comanda adi sê fugariti
 „Prin poteri unite arm'i'a pagana,
 „Patri'a strabuna sê vi-o desroboti!“

Cét'a multiemesce blandu si se supune,
 Ca sê plece-a-valma asta-di la resboiu;
 Fic-care-e gata, capulu asi espune
 Pentru ca sê-si scape tiér'a de nevoi.

IV.

Bucimulu vestesce clip'a de lovire,
 Totu Banatu 'n frica geme tremurandu!
 Turcii voru sê 'nghitia lumea 'ntr'o sorbire,
 Taie, ardu si préda grosnicu naintandu.
 Cine este-acela, care din mijloculu
 Ostiloru crestine cu câti-va feciori
 Se arunca 'n frunte si incepe foculu
 Respondindu prin dusimani mórte si fiori?
 Asta-e Petru Bagiu romanasiu de nume
 Care potopesce mârsiavulu bulucu!
 Bate-arnautîmea si-o respinge'n lume,
 Pune turcii 'n fuga, de se camu mai ducu!
 In putiene césuri lupta-e cascigata,
 Peste Istru piere turculu nimicitu,
 Bagiu lu triumféza, patri'a-e scapata,
 Numele-i remane purure maritu!

Êr' colo pe stanc'a cea de despartîre
 Langa satulu, care Slatina-lu numescu,
 Este radicata 'n semnu de pomenire
 O capela santa tatalui curescu.*)

Viena in 24 Martiu 1866.

V. Bumbacu.

*) Dupa unu referatu originalu din fôea vienesa „F r e m-
 d e n - B l a t t“ Nr. 3. din 4. januaru a. c. intemplantarea acêsta
 cade in anulu 1738. V. B.

Art'a iubirei.

I.

A iubi si a fi iubit — e fericirea cea mai mare ce numai se p^ote afla pe pamentu. Fericitu e celu-ce iubesc si p^ote dice c^o e iubit. — Vaiu de acelu ce nu mai scie iubi: — vaiu si-amaru inse si de acelu ce iubesc — si nu e iubit; singur'a mangaiere e cestui din urma, c^o a patimitu suferintiele martirului — pentru fericirea iubirei. Stimati si nu condamnatu pre acei ce patimescu pentru iubire, c^o-ci suferintiele martirului indrept^edia pre multi usiori la minte, si incurag^eza pre cei ce stau s^e despere^die in lupt'a pentru fericirea iubirei!

Cu aceste inse abunas^ema nemica nou n'am disu, dar' cum s^e si cugetu c^o voi pot^e spune o noutate in privint'a ac^esta, candu vorbescu despre *iubire*, carea e de candu lumea?!

Ori si unde caut^omu, ori incatro ne int^orcemu, de ratecimu pe camp'i'a suridiet^ore 'n pomp'a incant^ore a primaverei, de ascult^omu cantecele voi^osei ciocarlie, de ne uimimu de tainic'a melodia melancolica a filomelei, de privimu la stele, de caletorimu intr'unu desiertu intinsu, acoperitu cu neua, asupra careia domnesce tacerea somnului, somnulu mortii, ori in *catro* s^e umbl^omu, ori in *catro* s^e privimu, totu deuna si pretutinden^e audimu desceptandu se o tainica cantare, o v^oce plina de adeveru misteriosu, alu careia refrenu e: S^e iubimul! . . . S^e iubimul! . . .

Iubirea a creatu totulu, iubirea lu si susutiene spre eternitate.

Si ore iubirea e scopulu omenimei. Nu! — iubirea e numai unu mediulocu spre a ajunge unu scopu, scopulu celu mai sublimu, celu mai de frunte alu omului, scopulu de — a fi fericitu! —

Cine n'ar dorⁱ s^e fie fericitu? . . . Nⁱme . . . nⁱme . . . toti vr^eu si dorescu s^e fie fericiti; cine dara doresce a ajunge scopulu, s^e dor^esca si mediul^ocele *se iub^esca!*

Cu frum^osele mele cetit^ore sum convinsu, c^o nu trebuie multu s^e me ostenescu, ma neci c^o e de lipsa ca s^e le indemnu in privint'a ac^esta, deorece domnialor li se cuvine laud'a c^o mai intime si mai devotate *sunt* pentru de a iubi, si mai alesu li-e caracterisca dorint'a frageda de a *fi iubite!*

Da, frum^osele dⁱne pamentesci suntu chiamate de a iubi si a fi iubite; natur'a le-a inzestratu in abundantia cu sentiulu cerescu alu iubirei, dar totu de odata le-a si indetoratu ca s^e impres^ore acestu daru cerescu, prin carele

pamentulu se straforma in raiu. Fie care femeia in cerculu seu are s^e impres^ore radiele iubirei; ea de mica demustra c^o chiamarea ei e de a fericⁱ prin iubire. Pre cine nu l'a inuimitu acea atragere, acea alipire frageda cu carea se apropie tener'a fetitia de sinulu parintilor, sororilor si fratilor sei? Baiatulu nici candu nu e in stare s^e iub^esca at^otu de cu intimitate, si cu devotamentu, precum scie iubi o dragalasia copilitia. Si c^otu de nefericita trebuie s^e fie o copilitia candu remane orfana, candu n'are parinti, n'are frati, n'are sorori, candu nu afla unu sinu pe care s^e-si p^ota inclina fruntea cu incredere. — Numai poetulu dotatu cu sentieminte fragede pot^e s^e cuprinda dorerea unei orfane. Nemoriatoriulu nostru poetu A. Muresianu in deplinu a sentitu nefericirea copilitiei lipsite de parinti, candu a cantatu:

„Mai este ore 'n lume

Fiintia cum sum eu?

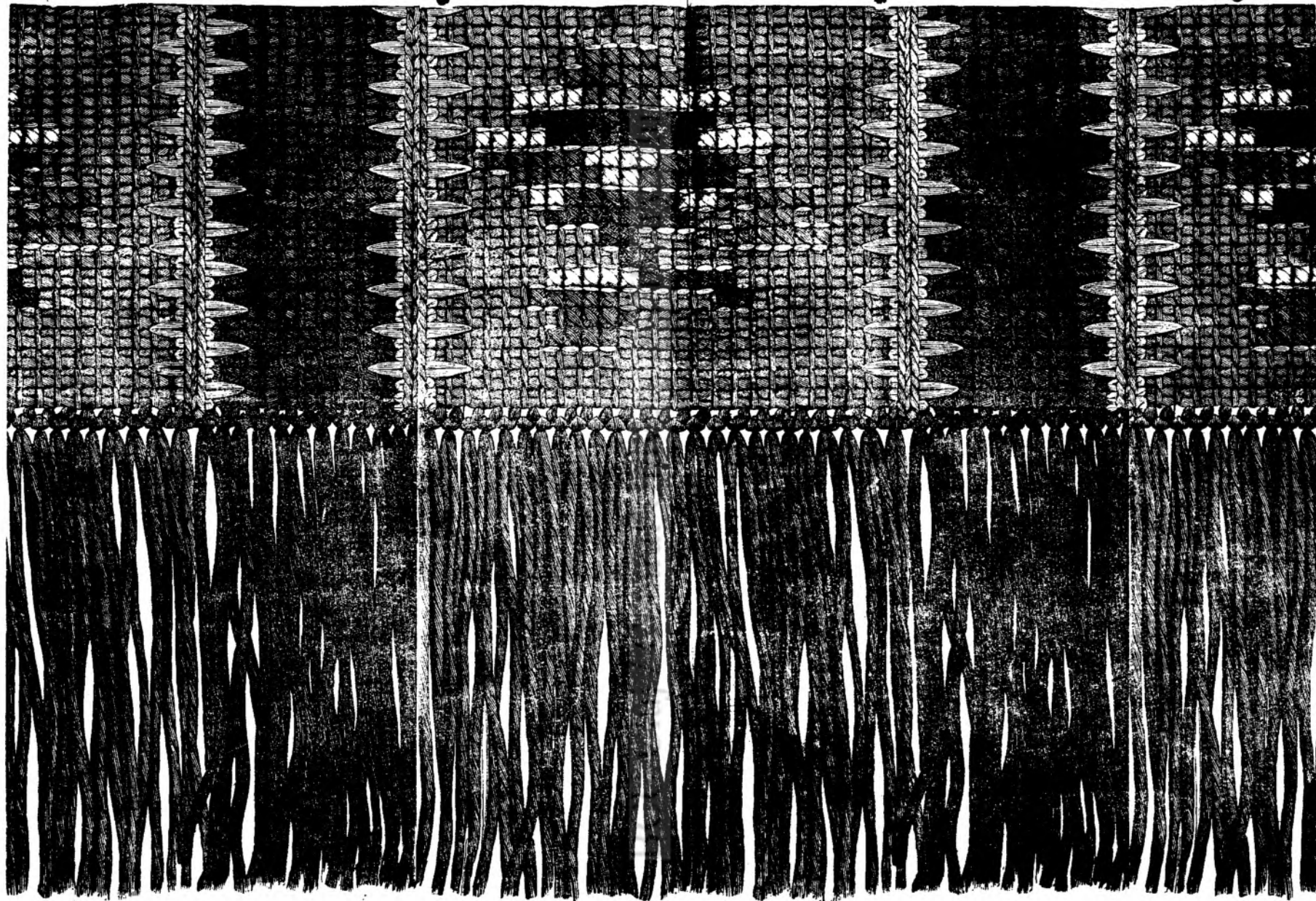
Unu sufletu fara nume,

Uitatu de Domnedieu . . . !“

Nu e iertatu s^e ne indoimu c^o fiecare femeia are dorint'a de a fericⁱ prin iubire; de-aceea apoi frum^osele n^ostre intr'adeveru corespundu chiamarei cand se nisuiescu din respo^oteri de a fi iubite, pentru ca s^e indemne pre barbati ca asisdere s^e cun^osca, s^e senta iubirea. Vaiu, de acea femeia carea si-a nabusitu acestu doru santu, c^o-ci esistint'a acelei femei fara dorulu de a iubi si a fi iubita nu e mai multu binecuventare, ci — blastemu pentru acei ce vinu in apropierea acestei fiintie uitata de sublim'a sa chiamare. Fugiti de acea femeia ce nu mai doresce, nu mai scie a iubi!

Suntu dara de laudatu, firesce si de iubit acele plapande dinisiore cari prin graciele lor descepta fragedulu sentimentu alu iubirei si in anemele cele mai am^ortite ale barbatilor. C^otu de fericita e o astufelu de fiintia dragalasia candu vede cucerita o anima ce nu cunoscea iubirea; ce superbia nobila inspira peptulu delicatu alu acelei fiintie angeresci, carea pot^e dice: „Pre acesta graciele mele l'au invinsu . . eu l'am cuceritu . . . eu l'am facutu s^e cun^osca fericirea iubirei!“ — Sublima e ac^esta santa dorintia!, . . si totusi adeseori se cob^ora de pe inaltⁱmea misiunei sale . . Nisuinti'a n^ostra de astadata va fi a desvali misteriuulu artei de a iubi, si ac^esta vomu face deschidiendu cartea iubirei scrisa de sentimentulu curatu alu animei. — De-o camdata me sentu fericitu dac^o am atrasu atentiunea frum^osolor cetit^ore la ac^esta carte preti^osa. —

Julianu Grozescu.

Modelu de indreitura pentru acoperitoare de patu.

Orbu si vediendu.

Novela de Eduardu Bulver.

Diece óre batusera. Clopotulu besericei catedrale din Mecheln incepù a chiamá pe binecredintiosi la serbarea divina, dupa care multimea cea mare de ómeni, ce' asceptau inceperea santei mise — privindu maréti'a statua alui S. Romualdu, — numai de câtu se grabea in laintrulu besericei.

Pe piati'a orasiului numai unu singuru june mai remase inca. Ochii lui erau tientiti la pamentu si se pareca câ asculta cu atentiune dupa óre-si-care sunetu cunoscutu. Câte-odata se 'nturná intr'o parte, — câte-odata intr'alta totu ascultandu, inse tote aceste incercári le facea indesiertu. —

Intr'o mana tienea o bata in cealalta o atia subfíre, a careia capetu se tragea dupa elu pe pamentu. Din tempu in tempu strigá cu o vóce tragica: „Fido! Fido! vino la mine! . . . Ah! tu inca me parasesci?“ Fido nu veni. Canele ostenitu de sclavi'a sa eliberanduse din atia, s'a dusu in vr'o parte a orasiului cu altii de ras'a lui, lasandu pe orbu singuru a-si aflá calea eatra casa.

In momentul candu trecea personalulu oficiosu pe strada la beserica, se simtíra nesce pasi usiori apropianduse, la care se iluminá faci'a necunoscutului prin o raza usióra de sperantia.

„Me rogu, iertatí-me ori-cine sunteti pentru indresnel'a mea.“ — Díse elu indereptandu-se intr'acolo, unde urechea sa cea fina audiá sgomotulu — si aveti bunetate a-mi spune, in ce direptiune se afla otelulu stelei de aurú?“ —

Person'a, catra care se adresá, erá o copila juna, care avea de a merge pana la o bolta.

„Nu-e departe de aici,“ response copil'a, „deca vei merge câteva sute de pasi dereptu, apoi vei inturná pe strad'a laterale de-a stenga.“

„Ah!“ o intrerupse necunoscutulu cu-unu surisu melancolicu — „indreptarea DTale nemicu nu-mi póte ajutá, de órece sum orbu si canele meu inca m'a lasatu.“ —

In cuvintele necunoscutului erá ceva neresistabilu si asta facea pe copila a nu fi de totu nepasétóre facia cu densulu, — „Érta-me“, díse copil'a cu compatimire „eu nu observasemu . . . defectulu ce-lu ai? . . . voi sê adauga, ce inse cu delicatétia-lu tach. — „Radiema-te de bratiulu meu-si-ti voiú servi de conducatoria pana la locul ce-lu doresci.“ Vediendu câ junele nu cutéza a primí. — adause: te asecuresu domnule, tempu am, pentru aceea vino sê te conducu!“

Necunoscutulu si-puse man'a pe bratiulu copilei, care pe langa tóta temerea sa, nu simtí nici cea mica nedumerire séu pudóre de a caletori c'unu june

d' alungulu orasiului, ce dupa imbracamintea si fisionomi'a lui se vedea câ e de unu rangú inaltu. — „Vócea dtale e fórté delicata,“ díse elu cu-unu suspínu, si acela-e uniculu semnu, prin care se póte cunósce junéti'a si frumseti'a.“

Copil'a rosí de acestea si se simtí miscata dureosu de complementulu primitu, de órece nu potea face nici o pretindere la frumseti'a-si propria.

„Dta esci din Mecheln!“ continuá orbulu. — „Da, Domnule, parintele meu e oficialu de vama, eu cu mam'a mea ni cascigámu câte ceva prin gatirea si vinderea vestmintelor, d' altmintrea suntemu considerate de sermane, ceea ce ne supera multu, dar suntemu indestulite cu sórtea nostra.“

„Atuncea dta esci fericitá“ response necunoscutulu cu intristare „câ-ci nici o avere nu se póte asemená, cu aceea, ce posiede o familia indestulita.“

„Sunteti de multu in Mecheln domnule?“ intrebá, copil'a, pe care o vomu numí Lucilla, voindu sê schimbe firulu vorbirei.

„De ieri, dta vei ride candu ti voiú marturisi câ sum in caletoria, deórece chiaru si unu orbu inca se uresce a-si tiené ne 'nterruptu totu acela-si locu. Apoi cu ajutoriulu canelui meu, fara nici unu periculu séu temere poteam respirá aerulu orasielor cari tóte stau pentru mine inchise. Inse suntu mominte, cand nici p'unu cane nu-lu potú avé de amicu.“

Orbulu vorbí acestea cu amaretiune. Absinti'a canelui seu lu intristá pana la anima si Lucilla nu-si potea retiené lacrimel.

„Numai singuru caletoresci domnule?“ díse copil'a, care contemplandu-lu facú aceea observare, câ numai atunci erá de 20 séu de 22 de ani — „parintii dtale nu te insotiescu?“ —

„Eu sum unu orfanu“ response necunoscutulu — „si n'am nici sora nici frate.“ — Paresirea, singuretatea si delasarea in care se aflá junele orfanu, la care se mai adaugea inca si ursit'a cea trista a nevederei — o miscá pe Lucilla straordinariu. Copil'a se simtiá peste voia-atrasa d' o simpatia viua catra sórtea nefericitului june, si-i pareca reu, câ nu se póte numí sor'a lui, ca barem sê nu fia singuru in lume.

Asia vorbindu ajunsera pana la strad'a laterale unde fara veste se audiau tropote de cai. Lucilla cautandu ingiuru vediú câ o trupa de calerime belgica vinea din dosulu lor.

Ingrigiata de securitatea aceleia careia i serviá de conducatoria, lu trase pe orbu langa unu zidu si si ea se puse aprópe de elu.

Calarimea pasédia strad'a in trabu; in acestu momentu sê fi vediutu Lucilla faci'a necunoscutului cum devení infocata la simtírea calarimei si cum incepù a arde de esaltatiune, cum se 'ndreptá statur'a lui, care mai totudéuna erá plecata.

„Multiamita cercului! am scapatu de periclu, dîse Lucilla dupace trecura ostasii. Dar' ea se inșiela, ultimulu soldatu ce remase in urm'a armiei spre nenorocirea lor, calarea unu calu teneșu si selbaticu.

Injaraturele calaretiului si pintenii cu cari-i sflerdea còstele, numai inversiuná mai tare selbaticimea si nedumeritatea calului, carele se redicá in dòue picìore sarindu din o parte in cealalta a stradei anguste.

„Carati-ve iute!“ strigà soldatulu in momentulu candu navalea calulu catra acelu zidu, unde erá Lucilla cu necunoscutulu — „sunteti nebuni! de ce nu fugiti!!?“

„Pentru Domnedicu! — vedi cá densulu e orbu si nu potui sê-lu-lasu singuru“ se planse Lucilla apropiandu-se mai tare de orbu. „Fugi baremu dta bun'a mea conducátore, si te mantuieste!“ — dîse orbulu. Lucilla totusi nu-lu ascultá. — Soldatulu scuturá capulu calului, care simtiendu pintenii maltratorelui seu, cá-i taie in còste — incepù a sarí cu mai mare furia si turbare in tóte partile.

Lucilla desperata de a mai poté mantuí pe orbu, se puse in aintea lui si primí o lovitura gròznica de copita la mana. Man'a ei cea gingasia si slaba se lasá in giosu sdrobita de acea lovitura — pe candu calu si calaretiu se departá in furia selbateca.

„Fia cerulu binecuventatu, dta esci mantuitu fu cea dintâia esclamare a Lucillei, si sdrobita de spaima si durere picá in bratiile orbului, care machinalminte le deschise sê o cuprinda.

„Amic'a mea, mi-se pare cá esci vatemata“ strigá elu. —

„Ba nu, domnule,“ lu intrerupse Lucilla cu o vòce tremuranda — „me simtiu mai bine. Dâ-mi bratiulu cel'alaltu si indata suntemu in apropierea ospetariei.“

Urechea necunoscutului cea dedata simti in clipa tortur'a, a careia victima erá Lucilla, si indata observá cá copil'a, cu marinimositate vrea sê ascundia totu decursulu lucrului. Orbulu se stradui, in asia impregiurari a-si schimbá rolulu, si a petrece elu copil'a pana acasa. Lucilla pe langa tóta opunerea ei nu patù stramutá planulu si fù aplicata a-lu primí.

Dupa câteva minute au ajunsu si casuti'a parintésca a Lucillei, Abia trech copil'a pragulu si ametiendu de dorere picá lesînata, necunoscutulu fù silitu a nará totu ce s'a intemplat; in urma adause elu:

„Aduceti pe mediculu celu mai bunu si invetiatu din orasiu — eu sum avutu si acésta-e celu mai putie-nu, ce potu eu face pentru sacrificiulu celu mare si generosu — ce l'a facutu acésta copila pretiòsa pentru mine.“ —

(Va urmá.)

Turin si Florentia.

(Vedi ilustratiunile de pe pagin'a 113.)

Tablourile frumòse ale acestor dòue cetâti capitale ale Italiei primescu stimatiu nostrii cetitori cu acésta ocaziune. — Pana in an. 1864. Turinulu a fostu capital'a acestei tieri frumòse. S'a fondatu de popòre ligurice inca pe tempulu lui Hannibal, apoi Julius Cesare asiediá aci o colonia carea sub Augustu a primitu numele Augusta Taurinorum. Sub domnirea longobardilor a fostu resiedinti'a principilor. Apoi devení capital'a Italiei pana candu prin conventiunea din 15 sept. 1864 trebuí sê cêda acestu rangu Florentiei.

Florentia (Fierenze) cu epitetulu „la bella,“ are unu trecutu multu mai imposantu si frumosu ca Turinulu; de secolu a fostu protegiata de musele artelor si a sciintielor, asia cá asupra ei totudéuna va straluci radiele eternitatii, si din acestu punctu de vedere neci unei cetâti din Italia nu-i compete rangulu de capitala, ca cum i-se cuvine frumòsei Florentie.

DOUE ADRÉSE

tramise unui deputatu romanu.

I.

Dilele aceste, dómni'a Emilia J. Ratiu n. Orghidanu dimpreuna cu alte dómne de la societatea de lectura din Turda, a tramisu dlui deputatu Iosifu Hodosiu o gratulatiune pentru portarea acestuia in diet'a din Pesta, si deosebi pentru aperarea independintiei si integritatei Transilvaniei. Pe langa gratulare, numitele dómne, l'au onoratu pe d. Hodosiu si cu unu suveniru lucratu cu multa arte si cu cea mai delicata elegantia. Suvenirulu e o carte pentru notiie de catifea de metasa in colòre rosia-regula, din afara in midilocu o casulia incungiuruta de flori cusute cu firș de auru, si argintu; in laintru e scrisu: „Independintia“ sub acésta o coróna, si sub coróna literele „D. I. H.“

Scrisòrea gratulátore suna astfelu:

„Stimate Domnule!

Cu cea mai mare bucuria si multumire amu cettu cuventarea D. Tale, care ai tienut-o de curundu in diet'a d'in Pest'a. Fiindu in estazulu bucuriei mele nu me potu retiene, de a nu ve multiumi din internulu animei, pentru nobilele si generosele D. tale sentieminte, ce le ai esprimat, apêrandu independinti'a si autonomi'a dulcei nòstre Patrie. Te incredintiezu, stimabile Domnule, cá nu vomu incetá neci-odata de a-ti conservá multumire, si de a te salutá ca pe unu anteluptatoriu romanu, care ai aperatu cu atât'a entusiasmu si resolutiune interesele natiunii nòstre.

Primesce dar' bravule apertoriu alu Independintiei Transilvaniei, de la mine si surorile mele, membre la societatea de lectura din Turd'a — M. Ratiu, Juliana Baritiu, Nina Câmpeanu S. Medanu, Ecaterina

Ratiu, Rosalia Ratiu, C. Micusianu, Juliana Siulutiu, si S. Ratiu — acestu micu suveniru ce vi-lu oferimu in semnu de recunoscintia, pe langa care ve rogu a primi si respectulu si considerati'a mea, cu care voiu remané, Turda 25. martiu 1866. A. D. Vóstre stimatória.

Emilia J. Ratiu n. Orghidanu, m. pr.“

La acésta gratulare plina de nobile simtieminte, d. Hodosiu a respunsu cu urmatori'a epistola :

„Préstimata domna !

Ca fiulu candu are dulce mama, dar' joculu usioru alu sortiei l'a ruptu de langa dragu peptu alu ei, si ventulu de negra tempestata l'a aruncatu departe de pamentulu sêu natalu, si acolo in pustia suspina câteunu cuventu pentru bela tier'a sa: asié sunt io, asié eram candu am primitu afeptuos'a D. vóstra gratulatiune. Si acelu fiu in departare, pururea cugetatoriu la scump'a sa patria — spuneti-mi o! dómna daca n'ar fi versatu o lacrima la audiulu celui mai dulce glasu ce vine de la surorile de aceeași mama? Ei! bine — si io amu udatu cu lacrime préscumpulu suveniru alu Dvóstre. Si me grabescu, domna mea, nu in sentiulu de prima emotiune ci in perpetuulu sentiu de amorulu meu de patria — me grabescu a ve multiamí, atâtu D. vóstre câtu si préstimatelorú dómne de la societatea de leptura, pentru gratulatiunca ce-mi faceti, pentu suvenirulu ce-mi dati, pertru onórea in care me impartesiti. Io voiu conservá acelu suveniru ca unic'a d'intre cele mai scumpe si mai rare flori de bucuria ale vietiei mele; io ve voiu pestrá totdeun'a respectulu si consideratiunea ce ve detorescu.

Nu m'am indoitu nici-odata, préstimata mea domna, câ aperia independintiei si autonomiei dulcei nóstre patrie — ori de unde ar' veni aceea — totde-aun'a ar' fi aflu si va aflá resunetu in inimele ce o iubescu; si cine e acell'a care ar' poté se nu-si iubésca patri'a? Dar' fiii sunt detori a iubi pe mama — si io inca n'amu facutu alta, decâtu mi-amu implinitu o detorintia de sacra iubire cátra iubit'a mea patria candu mi-amu radicatu modestulu meu cuventu intru aperia unei d'intre cele mai mari si mai vitali cestiuni pentru romani; si n'amu facutu alt'a, préstimata dómna, decâtu inspiratu de geniulu parintiloru nostri, impartesitu si io de suferintiele lorú, invetiatu d'in actele si luptele lorú cele mari — amu urmatu calea ce ni-a aretat'o ei: cale si legale, si patriotica si natiunale, care si-are fundamentulu seu in istori'a patriei si natiunei nóstre, si pe care singura se pote si aperia si sustiené independintia si intregetatea dulcei nóstre tierc. Io voiu tiené la acés'a, câ atunci neci de cumu nu-mi va poté fi alegerea grea de a merge mai departe, si totu pe acea cale . . . ; io voiu tiené totde-aun'a de periculosu si numai cugetulu macar de a atacá autonomi'a si independintia avitica a tierci mele.

Candu apoi si Dvostra, demne stranepote ale marilorú matróné romane, ni stati in adjutoriu cu dul-

cele Dvóstra indemnu — o! atunci io nu mai desperediú câ tier'a mea si-ar' poté perde cand va-independintia sa.

Primiti dómna, atâtu Dvóstra câtu si préstimatele dómne de la societatea de leptura, espresiuena sentiemintelorú mele de celu mai profundu respectu si distinsa onore, cu care sunt, Pest'a 1. Aprile, 1866.

Alu D. vóstre

stimatoriu

Dr. Iosifu Hodosiu, m. p.
deputatulu cercului Bradu,
comitatulu Diarandu.“

II.

Mai multi cetatiani din Craiova asisdere au adresatu Dlui I. Hodosiu, urmatórea adresa pentru aperia autonomia Transilvaniei.

Domnule!

Cuventulu Dtale rostitu la 23 Februarie a. c. in dict'a din Pesta, pentru integritatea si autonomi'a Transilvaniei, centrulu si prin urmare punctulu celu mai insemnatu alu Daciei, a strabatutu adancu in animele nóstre. Tonulu seu, echo viu alu sentimentelorú nóstre, a vibratu fórte placutu la organele audiului nostru, si a catatu sê vibredie la organele fia-carui Romanu integru si necoruptu. Sunetulu lui a fostu ca o bomba cadiuta in midiloculu barbarilorú cuceritori si violinti. De si rostite preste frontarielú Daciei, n'au remasu, suntemu sicuri, unu singuru coltiu alu ei, unde sê nu strabata.

N'a remasu unu sufletu adevratu romanu, pe care sê nu-lu atinga. Prin o minunata coincidentia. elu fu aruncatu in faci'a inimicilorú nationalitátii romane chiaru in acea dí, in care dinóce mai multi bravi Bruti, Casii si Catoni scuturara jugulu sclaviei carele, nutritu de bórea Nordului erá sê amortiesca, sê strivésca si sê stinga cu desavarsire sentiulu de libertate, sentiulu de totu ce este sublimu, moralu si nobiliu. Argumentu palpabilu: cumuca geniulu Romei veghédia asupra surcelorú sele! Cine nu se va anim'a de atâta curagiu, devotamentu si sinceritate?

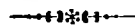
Déca la noi in acesti ani de regenerare, politic'a aru fi percursu o cale mai fericita, de sicuru câ nici la voi n'aru fi fostu atatu de infundata. Nefericirea nóstra a trasu dupa sine, nefericirea vóstra. Daru viu este Domnulu! Roma se chiama „cetate eterna.“

Dta, impreuna cu colegulu Dtale, d. Borlea, luciti pre orizonulu Daciei subjugate ca ai doilea Castor si Pollux. Inainte daru! inainte fii bravi ai Daciei centrali, quia longus est post vos ordo, idem petentium decus.

Primiti, de-ocamdata, fratiescile nóstre salutatiuni. —

Craiova, 29 Martiu, 1866.

(Urmédia mai multe subsemnaturi.)

Ce e nou ?

** (Majestatea Sa Imperatés'a.) precum cetimu in jurnale, va petrece lun'a lui Maiu in Ungaria, la scaldede de la Balatonfüred.

** (Cas'a reprezentantilor) nu mai tiene siedintie — in museu, ci in cas'a cea noua zidita anume pentru acestu scopu. Sal'a dietala in localitatea cea noua e förte grandiösa.

** (Dlu Alesandru Romanu,) deputatulu alesu unanimu in Ceica comitatulu Bihariei, la 26 martiu sér'a in Beiusiu fu onoratu cu unu grandiosu conductu de faclii. Bucurosul amu fi publicatu atare impartesire mai speciala despre acésta serbare natiunala, dar intre numerosii inteliginti si teneri romani din Beiusiu neci unulu nu si-a luat osteneála a ne insciintiá.

** (De la Siri'a) primimu acea scire trista si multu suprindietöre, cá zelosulu natiunalistu d. Jovu Cresticiu, mergandu intr'o séra catra casa, de odata unu omu a descarcatu a supra lui unu pistolu. Dlu Cresticiu n'a moritu, dar viéti'a lui e in periclu de mörte. Asceptámu insciintiare despre prinderea ucide-toriului.

** (Scriitoriulu varietatilor din Concordia) e rogatu prin noi a nu ne mai aduce in perplepsitate. In nrulu trecut publicaramu dupa densulu doue necrolöge, si intr'amendoue e gresita lun'a, in locu de martiu s'a pusu aprile.

** (Damele din Bucuresci) si-implinescu intr'unu modu förte sublimu misiunea lor, arangiandu o loteria in favörea celor suferitori de fömetea din Moldova.

** (Esc. Sa Andreiu b. de Siaguna) de câte-va dile a sositu in capital'a Ungariei, spre a luá parte la desbaterile ce s'au inceputu sambeta in cas'a magnatilor.

** (Tenerimea romana din Pesta) a gratulatu in corpore pe dlu Alesandru Romanu dupa rentornarea dsale din cerculu Ceica, esprimendu-si bucuri'a cá va poté vedé in diet'a Ungariei pe acelu barbatu, carele ca profesorul de limb'a romana, nesmintitu se va luptá pentru egal'a indreptatire a limbei romane.

** (Comisiunea dietei croate) peste câte-va dile va sosi la Pesta, spre a se intielege cu comisiunea dietei d'alice despre uniunea Cratiei cu Ungaria.

** (Din Maramuresiu) primimu scirea trista, cá acolo éra e fomete, ce amenintia cu mörte mai multe cercuri.

** (Omulu celu mai betranu) fu de buna séma romanulu acela carele mori nu de multu la Buteni in comitatulu Aradului, densulu érá de 140 ani.

Literatura si arte.

** („Albina.“) Cu inceputulu primaveriei si pe campulu literaturii romane s'a ivitu o albina, acésta este fói'a politica si literaria „Albina“ aparuta in septeman'a trecuta la Viena. Fondatorii foiei sunt domnii Andreiu Mocioni, Antoniu Mocioni, Georgiu Mocioni, Dr. Alesandru Mocioni. Redáctorulu e d. Georgiu Popa (Pop,) fostu colaboratoru la „Concordia.“ Fói'a ese de trei ori in septemana si constá pe anu siepte fl., pe diumetate de anu 4 fl., pe patraru de anu 2 fl. Salutámu cu bucuria acésta foia noua si i dorimu succesu bunu !

** (O carte pretiosa) va esi acusi de sub tipariu. Acésta e: „Dreptulu publiculu alu románilor“ de nemoritoriulu Barnuti Subscrierile sunt de a se tramite la dlu A. J. Georghiu profesoru in Jasi.

— (Diuariu nou.) Tenerimea dela facultatea filosofica din Bucuresci a primitu autorisarea dela guvernul ca sê publice unu diuariu literariu, sub titlu: „Vöcea Junimei.“ Dorimu ca cátu de curendu sê audímu acésta vöce carea abunaséma trebuie sê fie placuta.

Căcitura de siacu.

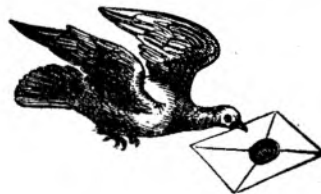
de Veronica Palladi n. Buteanu.

Le-	Dâmi	Io-	ru-	te	nó-	tru	ce
sifu	ta-	de	re	da!	sa-	sa-	o-
'ncu-	li-	unu	lu-	De	tó-	dul-	Pen-
dul-	Vul-	re-	asiu	ri-	mea	faci	La-
sió-	nu-	in	canu.	te	pe	re,	o
flori	ce-	nu	gu-	ma-	sió-	re,	sé-mi
natu;	ra	ru-	câ-	de	ta-	câ-ci	r'a
sa-	te	ci	nean-	tatu;	ta	vrei	tó-

Se póte deslegá dupa saritur'a calului.

Deslegarea gâciturii numerice din nr. 8: „Alesandru Bohatielu.“ Deslegare buna primiramu de la dómnele si domniörele: Emilia Cadariu, Ludovica Stoianu, Maria Gerasimu Popoviciu, Amalia Craciunu, Amalia Moldovanu, Teresia Jianu, Maria Ciaciani, Luisa Traila, Teresia Szeremy, Otilia J. Popoviciu, Victoria J. Popoviciu, si de la domnii Antoniu Vasiu, Ioane Ciurcu, Stefanu B. Popoviciu.

POST'A REDACTIUNEI.

Fogarasu. Tramite-ni continuarea si finea, deosebi es-plicatiunea celor doue ilustratiuni despre cari ti-amu scriau.

Cernanti. M. E. Ti-amu tramisu epistola privata.

Homorodu: A sositu chiar in minutulu din urma Nov-el'a repausatului va fi bineprimita, dar portretulu nu-lu pote-mu intrebuintá.

Proprietariu, redáctoru respundiatoriu si editoriu: **IOSIFU VULCANU.**

S'a tiparitu in Pest'a 1866. prin Alesandru Koesi (in tipografi'a lui Érkövi, Galgóczy si Koesi.) Piatí'a de pesci Nr. 9